

NÁVRH STANOVISKA

Súdnej rady Slovenskej republiky k uzneseniu generálneho prokurátora v zastúpení jeho námestníkom pod sp. zn. IV/3 Pz 22/2021/1000 zo dňa 31.08.2021

1. Uznesením generálneho prokurátora v zastúpení jeho námestníkom pod sp. zn. IV/3 Pz 22/2021/1000 zo dňa 31.08.2021 (ďalej len „sporné rozhodnutie“ alebo „sporné rozhodnutie generálneho prokurátora“) boli podľa § 363 Trestného poriadku zrušené uznesenia vyšetrovateľa NAKA zo dňa 11. 3. 2021 a 13. 4. 2021, ktorými vzniesol obvinenie Ing. V. P., PhD. pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, zločin prijímania úplatku, prečin ohrozenia dôvernej a vyhradenej skutočnosti a prečin podplácania a JUDr. Z. K. pre prečin podplácania, ako aj naň nadväzujúce uznesenia prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 20. 4. 2021 a 28. 4. 2021 o zamietnutí sťažností obvinených, podaných proti týmto uzneseniam o vznesení obvinenia.

Skutkovým a právnym základom sporného rozhodnutia sú hmotnoprávne a procesnoprávne pochybenia, ktorých sa dopustili orgány činné v trestnom konaní.

Spornému rozhodnutiu predchádzali rozhodnutia senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. **Tri senáty najvyššieho súdu** opakovane konštatovali, že materiálna podmienka väzobného stíhania, t.j. dôvodnosť trestného stíhania konkrétnej osoby je daná.

V tejto spojitosti je potrebné zdôrazniť, že všetky konajúce senáty najvyššieho súdu pri skúmaní dôvodnosti trestného stíhania mali **poznatky o tých pochybeniach**, ktorými je odôvodnené sporné rozhodnutie generálneho prokurátora. Tieto skutkové a právne poznatky však podľa názoru senátov najvyššieho súdu nezakladali nezákonnosť trestného stíhania konkrétnych osôb.

2. Súdna rada Slovenskej republiky (ďalej len „Súdna rada“) je **ústavný orgán sudcovskej legitimacy**. Z tohto ústavného vymedzenia vyplýva povinnosť Súdnej rady neustále dbať na to, aby legitimita rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky nebola žiadnym spôsobom spochybnovaná, narušovaná alebo negovaná.

3. Za zásah do legitimacy rozhodovania všeobecných súdov je potrebné považovať každý zásah vykonaný iným orgánom verejnej moci, ktorým sa **odnímajú, rušia alebo negujú právne záväzné názory** vyslovené vo výrokoch alebo v odôvodneniach rozhodnutí všeobecných súdov.

4. Zásahom do legitimacy rozhodovania všeobecných súdov je aj také rozhodnutie iného orgánu verejnej moci, ktorým sa *de facto* rozhodne o otázkach, ktoré patria do výlučnej právomoci všeobecných súdov. Ku takým otázkam patrí aj **rozhodovanie trestných súdov o vine**.

5. Sporné rozhodnutie generálneho prokurátora, ktorý je stranou v trestnom konaní a nedisponuje ústavne a zákonne garantovanou nezávislosťou, zasiahlo do takto definovanej legitimacy rozhodovania nezávislých trestných súdov.

6. Tri senáty najvyššieho súdu právne uzavreli, že obvinenia osôb uvedených v spornom rozhodnutí generálneho prokurátora sú plne opodstatnené, zákonné a v nadväznosti na to existujú aj dôvody na ich väzobné stíhanie.

7. Generálny prokurátor v zastúpení jeho námestníkom uzavrel, že uznesenia o vznesení obvinenia sú v rozpore so zákonom; sporným rozhodnutím generálneho prokurátora teda došlo **k odňatiu právnych účinkov uznesení** troch senátov najvyššieho súdu.

8. Ustanovenie § 363 Trestného poriadku však nedovoľuje taký výklad, podľa ktorého by generálny prokurátor bol oprávnený **preskúmať alebo prehodnotiť právne závery vyslovené trestnými súdmi** vrátane právnych názorov na opodstatnenosť vznesenia obvinenia voči konkrétnym osobám, prípadne **nahradiť**, na základe rovnakých skutkových a právnych okolností, právne závery trestného súdu vlastnými právnymi názormi.

9. Výklad § 363 Trestného poriadku rovnako nemôže viesť k tomu, aby sa jeho aplikáciou fakticky odňala trestnému súdu právomoc rozhodnúť o vine osoby, ktorá je dôvodne trestne stíhaná, navyše za použitia zásady trestného procesu *in dubio pro reo*, ktorú je oprávnený a povinný použiť výlučne trestný súd.

10. Preto sporné rozhodnutie generálneho prokurátora bolo vydané v rozpore s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého **štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy**, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V rozpore s citovaným článkom ústavy je totiž aj taký výklad zákona (§ 363 Trestného poriadku), ktorý presahuje jeho účel a spôsob vykonania.

11. Súčasne sporné rozhodnutie generálneho prokurátora zasiahlo do legitimacy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj tak, že **spochybnilo sudcovskú spôsobilosť** konajúcich zákonných sudcov v časti integrita pre náležitý a zodpovedný výkon funkcie sudcu, t. j. profesionalitu zákonných sudcov.

Súdna rada, plniac si svoju funkciu ústavného orgánu sudcovskej legitimacy, z uvedených dôvodov **apeluje** na generálneho prokurátora, aby vo výkone svojej výsostne zodpovednej funkcie dbal na to, aby jeho postupy a rozhodnutia žiadnym spôsobom **nezasahovali do legitimacy** všeobecných (trestných) súdov Slovenskej republiky.